

ПРИЛОЖЕНИЕ 6

Съдебни дела – анотации

1. „Господари на ефира” срещу кмета на Благоевград

I инстанция – а.г. № 153/2016 г. на Административен съд – Благоевград

II инстанция – а.г. № 10191/2016 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

Със заявление до кмета на Благоевград от 01.02.2016 г. „Господари на ефира” искат достъп до следната информация:

1. Основните параметри на договора от 2012 г., сключен от община Благоевград с предмет – предоставяне на общински имоти-петна за поставяне на търговски обекти от веригата „Lafka” с уточнение, че интересувашите ги параметри са брой предоставени петна, финансови условия /вкл. начин на определянето им/, срок на договора;
2. При каква протекла процедура се е стигнало до определянето на контрагента и сключването на договора.

Отговор

Първоначално кметът удължава срока за произнасяне по заявлението за търсене на съгласие на трето лице. Впоследствие с решение от 24.02.2016 той предоставя частичен достъп, мотивиран с изричен отказ на третото лице – страна по договора. Предоставено е само Решение № 273/2012 на Общински съвет – Благоевград чрез посочване на интернет адрес, на който то може да бъде открито. От съдържанието на въпросното решение става ясно единствено, че са одобрени 28 броя петна за поставяне на преместваеми обекти с предназначение за продажба на тютюневи изделия, вестници и списания и пакетирани захарни изделия, като кметът на общината е упълномощен да сключи договор за наем за разполагане на преместваемите обекти. На практика на заявителите не е предоставен достъп до исканата информация, свързана с основните параметри на сключения договор – брой реално предоставени петна, финансови условия (вкл. начина на определянето им), срок на договора. Липсва предоставяне на информация за процедурата, въз основа на която се е стигнало до определянето на контрагента и сключването на договора.

Жалба

Частичният отказ е обжалван пред Административен съд – Благоевград. В жалбата са изложени аргументи, че отказът на третото лице е ирелевантен, тъй като в случая е налице презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес за предоставяне на копие от договора по силата на § 1, т. 5, буква „е“ от ДР на ЗДОИ, която не е оборена от административния орган.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 19 май 2016 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 899 от 20.06.2016 г. на Административен съд – Благоевград, съдия Марияна Мицева отменя отказа на кмета на Благоевград и го задължава да предостави достъп до договора между общината и Lafka. Съдът приема, че кметът неоснователно е предоставил само частичен достъп до исканата информация, без да е изложил мотиви за липса на надделяващ обществен интерес. Съдът посочва, че случаите в ЗДОИ, когато информацията се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ, са два: когато тя съдържа лични данни на участващите в сделката лица или когато представлява търговска тайна, чието предоставяне или разпространяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци. В първия от тях, при несъгласие за предоставянето ѝ от страна на третото лице органът, на основание чл. 31, ал. 4 от ЗДОИ, „предоставя исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която се отнася до третото лице“. Във втория случай, съобразно общият принцип, прогласен в чл. 17, ал. 2 от закона, исканата информация при посочените условия се отказва. Законът обаче предвижда изключение от този общ принцип в разпоредбата на чл. 17, ал. 2, пр. последно и чл. 31, ал. 5 от ЗДОИ: задължението за предоставяне остава, ако е налице „надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ“. Такъв интерес се предполага до доказване на противното в случаите на § 1, т. 5, б. „е“ от ДР на ЗДОИ – когато исканата информация е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект. При положение, че община Благоевград като страна по договора, чието предоставяне се иска, е именно такъв субект, а законът въвежда оборимата презумпция за наличен надделяващ обществен интерес, кметът на общината, съответно оправомощените от него лица, са били длъжни да предоставят информацията или да установят липсата на надделяващ обществен интерес, приема съдът.

Съдът отменя решението и връща преписката на кмета за предоставяне на исканата със заявлението информация в пълен обем.

Касационна жалба

Срещу решението на Административен съд – Благоевград е подадена касационна жалба от кмета на Благоевград.

Развитие пред II инстанция

В първото заседание по делото ВАС го отлага, защото констатира нередовност в касационната жалба, а именно, че е подадена от името на община Благоевград, а не от името на кмета и дава указания за отстраняване на тази нередовност. При второто разглеждане на делото в открито заседание на 21 май 2018 съдът го обявява за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 10748/04.09.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Здравка Шуменска, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдиите приемат, че съдът правилно е приел, че аргументите на задължения субект, базирани на отказа на контрагента по договора, не оборват презумпцията на § 1, т. 5 от ДР на ЗДОИ, поради което не могат да бъдат противопоставени и да преодолеят обществения интерес. Съдът правилно се е позовал на § 1, т. 5, б. „е” от ДР на ЗДОИ, съгласно който не представляват „производствена или търговска тайна” факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато тя е свързана със страните, подизпълнителите, предмета, цената, правата и задълженията, условията, сроковете, санкциите, определени в договори, по които едната страна е задължен субект по чл. 3 от ЗДОИ, какъвто безспорно е кметът на Благоевград. Решението на съда е окончателно.

2. Зорница Маркова (в. „Капитал“) срещу министъра на икономиката

I инстанция – а.г. № 11138/2016 г. на ВАС, Пето отделение

II инстанция – а.г. № 5856/2018 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия

I инстанция (отново) – а.г. № 11138/2016 г. на ВАС, Пето отделение

II инстанция – а.г. № 15272/2018 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия

Заявление

Със заявление от лятото на 2016 г. Зорница Маркова (в. „Капитал“) иска от министъра на икономиката да ѝ бъде предоставена кореспонденцията между министерството и търговските дружества, в които то е принципал, относно това какви парични средства и в кои банки са депозирали държавните органи и държавните предприятия през 2009 и 2010 г.

Отговор

С решение от 07 юни 2016 на министъра на икономиката е отказан достъп с мотив, че информацията е заявена с регистрационен номер на друго министерство, поради което предметът на исканата информация не е уточнен. Изложен е и довод, че тази информация не е обществена и ЗДОИ не е приложим за достъп до нея.

Жалба

Отказът е обжалван пред ВАС. В жалбата са изложени аргументи, че заявителят изрично е уточнила предмета на исканата информация като е посочила, че иска от министъра на икономиката достъп до съдържанието на документация, събрана в министерството /МИ/ по повод писмо на министъра на финансите (МФ). Последното е издадено през 2010 г. и изпратено до ресорните министри, упражняващи правата на принципала в предприятията с държавно участие над 50%. Писмото е било издадено от министъра на финансите с цел подготвяне на отговор от страна на МФ на заявление по ЗДОИ, подадено през 2010 г. от 11 главни редактори на медии. С това писмо е било изискано от ресорните министри да предоставят информация на МФ какви парични средства на съответните предприятия в кои банки са депозирани.

Развитие пред I инстанция

При първото разглеждане на делото съдът го отлага за представяне на доказателство от страна на МИ за датата на съобщаване на отказа с оглед преценка дали жалбата е подадена в срок. След представяне на това доказателство съдът разглежда делото в закрито заседание и го прекратява.

Решение I инстанция

С Определение № 4125/29.03.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Илиана Славовска, жалбата е оставена без разглеждане като просрочена и производството по делото е прекратено. В изпълнение на съдебните указания, с молба от 21.03.2018 г., от МИ са представили на съда обратна разписка от която е видно, че отказът е връчен на Зорница Маркова на 9 юни 2017 г. При това положение съдът е стигнал до извод, че подадената на 9 август 2017 г. жалба е просрочена, тъй като е подадена след изтичане на 14 дневния срок за обжалване.

Частна жалба

Срещу определението на съда е подадена частна жалба, в която е изложен довод, че съдът не е съобразил, че в отказа не пише пред кой съд и в какъв срок може да се обжалва, поради което срокът за обжалване е бил 2 месечен и с подаването на жалба на 9 август 2017 г. същият е спазен.

Решение II инстанция

С Определение № 7665/08.06.2018 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия, съдия-докладчик Сибила Симеонова, определението за прекратяване на делото е отменено и същото е върнато на същия състав от ВАС, Пето отделение за продължаване на съдопроизводствените действия по него. Съдът приема, че в оспорения отказ на министъра на икономиката, не е указано пред кой орган и в какъв срок може да се подаде жалба. Предвид това обстоятелство, срокът на основание чл. 140, ал. 1 от АПК се удължава на два месеца и започва да тече от датата на връчване на акта – 09.06.2016 г. Жалбата е била подадена чрез министерството на икономиката преди изтичане на двумесечния преклузивен срок, тъй като е регистрирана в МИ на 09.08.2016 г.

Развитие пред I инстанция (отново)

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 26.09.2018 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 12927/24.10.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Илиана Славовска, отказът е отменен и преписката е върната на министъра на икономиката за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона. Съдиите приемат, че без съмнение кореспонденцията на МФ и МИЕ, а впоследствие и тази на МИ с дружествата, в които последното е принципал и е по повод предоставяне на информацията относно това какви парични средства и в кои банки са депозирали държавните органи и държавните предприятия към 31.09.2009 г. и съответно към 31.03.2010 г. е дейност по изпълнение на задълженията на администрацията в МИ, при което неправилно

органът приема, че същата не е обществена информация, доколкото от характера ѝ следва, че същата притежава характера и белезите на служебна обществена информация.

Касационна жалба

Срещу решението на тричленния състав на ВАС е подадена касационна жалба от министъра до петчленен състав на ВАС.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 14.02.2019 г. и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 2740/25.02.2019 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия, съдия-докладчик Йовка Дражева, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдиите приемат за правилни изводите на първоинстанционния съд, че заявителката е изпълнила указанията на административния орган по чл. 29, ал.1 от ЗДОИ, поради което органът е следвало да разгледа по същество заявлението по реда на ЗДОИ. Заявлението е конкретизирано, предметът на исканата информация е уточнен. Не намират опора в закона мотивите за административния орган, че исканата информация не е обществена, тъй като се намирала под номер на друго ведомство. Заявителката е поискала информация, която се съдържа в Министерство на икономиката. Същата е достатъчно конкретизирана във връзка с кореспонденция с друго ведомство, поради което има характера на служебна информация по смисъла на чл. 9-11 от ЗДОИ. Обосновано съдът приема, че в мотивите на административния орган са посочени взаимно изключващи се основания, поради отричане общественения характер на търсената информация и постановяване на отказ за разглеждане на заявлението като нередовно. При липса на основание по чл. 29, ал. 2 от ЗДОИ за отказ да разгледа по същество заявлението за достъп, законосъобразно съдът е отменил отказа и е върнал за произнасяне с решение по чл. 38 от ЗДОИ. Решението е окончателно.

3. Зорница Маркова (в. „Капитал“) срещу министъра на енергетиката

I инстанция – а.г. № 10116/2016 г. на ВАС, Пето отделение

II инстанция – а.г. № 2755/2018 г. на ВАС, Петчленен състав – II колегия

Заявление

Със заявление от 5 април 2016 г. Зорница Маркова (в. „Капитал“) иска от министъра на енергетиката да ѝ предостави достъп до следната информация:

1. Цялата преписка по кореспонденцията на Министерството на финансите с Министерството на икономиката и енергетиката, осъществена през 2009 г. и 2010 г. по повод горепосоченото заявление за достъп, в това число кореспонденцията с дружествата, в които Министерството на енергетиката е принципал (след разделянето на функциите на предходното МИЕ).
2. Информацията, събирана и обобщавана от Министерството на енергетиката (МЕ) по същите въпроси през периода след 31.03.2010 г. В случай, че такава не е била събирана, то това да бъде изрично посочено в отговора на заявлението.

Отговор

С решение от 2 юни 2016 министърът на енергетиката предоставя частичен достъп до информация като не предоставя информацията, отнасяща се до „Булгаргаз“ ЕАД и „НЕК“ ЕАД, с аргумент, че двете дружества са изразили изрично несъгласие, мотивирано с твърдението, че не са задължен субект по смисъла на чл. 3 от ЗДОИ.

Жалба

Срещу отказа е подадена жалба до ВАС, в която са изложени аргументи, че исканата информация не засяга търговските дружества по начин, та да е нужно съгласието им за предоставянето и, както и, че министърът не е изяснил какъв е защитеният интерес на двете дружества. Посочено е и, че в случая е налице презумпция за наличие на надделяващ обществен интерес, която не може да бъде преодоляна от несъгласието на третите лице.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 13 декември 2017 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 206/08.01.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Диана Добрева, частичният отказ да се предостави кореспонденцията на министерството с „Булгаргаз“ ЕАД и „НЕК“ ЕАД е отменен и преписката е върната на министъра за ново произнасяне с указания. Съдът приема, че разпоредбата

на чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ допуска отказ до обществена информация, когато „достъпът засяга интересите на третото лице” и „няма неговото изрично съгласие за предоставяне на исканата обществена информация”. Тези два юридически факта трябва да са налице кумулативно. В случая не е спорно, че „Булгаргаз” ЕАД и „НЕК” ЕАД са надлежно уведомени от ответника и писмено са изразили несъгласието си за предоставяне на свързаната с тях информация. Обстоятелството обаче, че като трети лица двете търговски дружества фигурират в предмета на исканата обществена информация, само по себе си не означава автоматично засягане на техните интереси. Вярно е, че законодателят не е поставил изрично изискване към третото лице да обосновава интереса си и неговото засягане, но щом органът се позовава на засягане на интерес на трето лице, той е длъжен да идентифицира този интерес и възможната прогноза за неговото засягане. Немотивираното посочване на засегнат интерес, без да може да се установи какъв е този интерес, за да се прецени риска достъпът до исканата информация да го засегне, прави процесното решение в оспорената му част необосновано.

Касационна жалба

Решението е обжалвано от министъра пред петчленен състав на ВАС.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 22 март 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 4398/03.04.2018 г. на ВАС, Петчленен състав - II колегия, съдия-докладчик Тодор Тодоров, решението на първата инстанция е оставено в сила. Съдът намира, че обосноваването на първоинстанционният съд е приел, че позоваването на засягане на правата на трети лица за непредоставяне на достъп до поисканата информация не е мотивирано, тъй като в оспорения административен акт не са изложени съображения с какво, по какъв начин и как ще се засегнат интересите на третите лица при предоставяне на поисканата информация. Липсата на мотиви за приложението на чл. 31, ал. 4 ЗДОИ е съществено нарушение на административнопроизводствените правила. С обжалваното съдебно решение тричленният състав на ВАС обосновава и законосъобразно е приел, че министърът на енергетиката не е изпълнил и задължението си по чл. 38 ЗДОИ и не е изложил мотиви относно наличието или липсата на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ, касаещ приложението на чл. 37, ал. 1, т. 2 ЗДОИ. Неизлагането на съображения за приложението на посочената разпоредба е самостоятелно основание за отмяна на отказа за предоставяне на исканата обществена информация. Решението е окончателно.

4. Боряна Христова (БИПИ) срещу кмета на Столична община

I инстанция – а.г. № 7346/2016 г. на АССГ, II отделение, 22 състав

II инстанция – а.г. № 1072/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

Със заявление, подадено на 16 юни 2016, Боряна Христова (Сдружение „Български институт за правни инициативи“) иска от кмета на Столична община (СО) достъп до съдържанието на попълнената и представена декларацията за конфликт на интереси, подадена от Юлия Ненкова (настоящ зам.-кмет, направление „Законност, координация и контрол“) за периода, в който е работила в СО.

Отговор

Кметът отказва с мотив, че информацията не е обществена и не попада в приложното поле, очертано в чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че декларациите за конфликт на интереси подлежат на публикуване. Посочено е, че в практиката на ВАС се приема, че информацията, съдържаща се в такива декларации, е общодостъпна по ЗДОИ. Това се отнася толкова повече до случаите, в които не е спазено задължението за публикуване, тъй като за гражданите не остава друг способ да получат искания достъп до информацията, на която имат право.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 7 октомври 2016 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 6822/07.11.2016 г. АССГ, Второ отделение, 22 състав, съдия Десислава Корнезова отменя отказа на кмета на СО и му връща преписката за ново произнасяне с указания по тълкуването и прилагането на закона. Съдът приема, че декларацията за конфликт на интереси, подадена от зам.-кмета на общината представлява служебна обществена информация по смисъла на ЗДОИ, а в отказа, както и в цялата преписка по случая, не се установява наличието на нито едно от основанията за отказ по чл. 37 от ЗДОИ.

Касационна жалба

Срещу решението на АССГ е подана касационна жалба до ВАС от кмета на СО.

Развитие прег II инстанция

Делото е разгледано в открито заседание на 21 март 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 4305/03.04.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Еманоил Митев, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдът приема за безспорно, че исканата информация – копие от декларацията за конфликт на интереси на зам. кмет на СО, по своята същност е обществена по смисъла на чл. 2, ал. 1 ЗДОИ, тъй като е свързана с обществения живот в страната и дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължения субект във връзка с предоставените му по закон правомощия. Търсената информация е и служебна по смисъла на чл. 10 ЗДОИ, тъй като се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации (чл. 11 във връзка с чл. 9, ал. 1 от ЗДОИ). Правилен и съобразен с нормите на материалния закон е извода на първоинстанционния съд, че кметът на СО е дължал мотивирано произнасяне по постъпилото заявление и предоставяне на търсената информация, която законодателят е предвидил да се обявява публично на интернет страницата на органите при спазване на ЗЗЛД (чл. 17, ал. 1 и ал. 2 ЗПУКИ – отм.). Решението е окончателно.

5. Емилия Димитрова (sevlievo-online.com) срещу секретаря на община Севлиево

I инстанция – а.г. № 7/2018 г. на Административен съд - Габрово

Заявление

На 7 декември 2017 Емилия Димитрова-Данкова (sevlievo-online.com) подава до секретаря на община Севлиево заявление, с което иска достъп до следната информация:

- Информация за заграничните командировки на служители на община Севлиево през 2017 г. по длъжност на командирвания служител, точните дати на командировката, цел на пътуването, начин на пътуване (със самолет, автомобил, автобус и др.), и брой дни престой зад граница;
- Информация за направените разходи по всяка от командировките за визи, транспорт и изплатени командировъчни;
- Информация за посещенията на чуждестранни делегации и гости в община Севлиево през 2017 г. по дати, цел на посещенията, длъжността на гостите, брой дни престой и разходи, направени от община Севлиево за обезпечаване съответното посещение.

Отговор

С решение от 20 декември 2017 на секретаря на община Севлиево на заявителя е предоставен частичен достъп до исканата информация, а именно – общият размер на средствата, изразходвани от общинския бюджет за командировки на общински служители в чужбина и общият размер на средствата за обезпечаване на посещения на официални чуждестранни делегации в община Севлиево. Останалата информация – детайлите по всяка командировка и чуждестранно посещение е отказана с мотив, че представлява защитени лични данни.

Жалба

Частичният отказ е обжалван пред Административен съд – Габрово. В жалбата са изложени аргументи, че исканата информация не може да бъде определена като лични данни по смисъла на ЗЗЛД, тъй като се отнася до изпълнение на служебни функции от длъжностни лица.

Развитие през I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 9 февруари 2018 и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 25/09.03.2018 г. на Административен съд – Габрово, съдия Е. Кирова - Тодорова отменя частичния отказ на секретаря на общината и му връща преписката за ново произнасяне по заявлението с указания по тълкуването и прилагането на закона. Съдът приема, че отказът с мотив лични данни е незаконосъобразен, тъй като исканата информация касае дейността на органите на местно самоуправление и местна администрация, а това означава, че реализираните командировки, за които се търсят данни, са служебни и касаят конкретни дейности, свързани с реализирането на дейността на самата община, а тя касае гражданите и техните организации. Тези пътувания и гостувания се финансират от бюджета на общината, а тя ги набира от средства, заплащани от данъци на гражданите и юридическите лица. Последните имат право на такава информация, за да могат въз основа на нея да установят как работи администрацията на общината, как, за какво и къде, в крайна сметка, отиват индиректно техните пари, по какъв начин се създават и поддържат международни отношения на общината, в тази връзка – какви хора са били канени като гости на същата и посрещани от нея, с каква цел са били тези визити, за какъв период. В решението е отбелязано, че органът не е провел процедура за търсене на съгласие на трети лице, нито е отчел възможността да предостави частичен достъп със заличавания. Решението не е обжалвано и е влязло в сила.

6. Таня Петрова (в. „Сега“) срещу Министерство на финансите

I инстанция – а.г. № 4499/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 39 състав

II инстанция – а.г. № 10353/2016 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

Със заявление от март 2016 г. Таня Петрова (в. „Сега“) иска от Министерство на финансите (МФ) да ѝ бъде предоставен достъп до копия от приложената финансова обосновка и от изготвената стандартна оценка на въздействието върху стопанската активност и заетостта по три решения на МС, както и копия от финансовите обосновки по две постановления на МС.

С трите посочени решения на Министерския съвет са одобрени съответно:

- 1) Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане, включващ и разпоредби относно изменения и допълнения в Закона за данъците върху доходите на физическите лица, Закона за местните данъци и такси, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и Закона за данък върху добавената стойност;
- 2) Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите и данъчните складове (увеличен е размерът на отделни акцизи като тези за цигарите и част от акцизите върху горивата);
- 3) Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Предметът на посочените постановления на Министерския съвет е съответно:

- 1) одобряване на допълнителни разходи/ трансфери за 2015 г. вкл. до 30 млн. лв. за изграждането на временно възпрепятстващо съоръжение по българо-турската граница;
- 2) одобряване на допълнителни плащания от Централния бюджет по бюджета на Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за 2015 г. за приключването на инвестиционни проекти на Национална компания „Железопътна инфраструктура“ по оперативна програма „Транспорт“ 2007-2013.

Отговор

С решение от 8.04.2016 г. директорът на Дирекция „Човешки ресурси и административно обслужване“ (ДЧРАО) при МФ отказва с мотив, че търсената информация има подготвителен характер и няма самостоятелно значение (основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ). От фактическа страна

е посочено, че исканата информация е свързана с издаването на друг акт – решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект и постановление за одобряване на допълнителни разходи/ трансфери за одобряване на допълнителни плащания от държавния бюджет, поради което няма самостоятелно значение.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че дори исканата информация да има подготвителен характер, то ограничението на правото на достъп до информация по чл. 13, ал. 2 от ЗДОИ е неприложимо, тъй като не налице втората кумулативна предпоставка – информацията да няма самостоятелно значение. В случая исканата информация има самостоятелно значение, тъй като тя не представлява препоръка, мнение, становище или консултация, а касае конкретни факти. Отбелязано е, че финансовите обосновки следва да са част от мотивите към един проект за нормативен пакт, които мотиви подлежат на публикуване по силата на Закона за нормативните актове. Посочено е, че е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на исканата информация.

Развитие прег I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 8.06.2016 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 4562 от 29.06.2016 г. АССГ отменя отказа и връща преписката на директора на ДЧРАО като го задължава да предостави достъп до исканата информация. Съдът приема, че исканата информация е обществена и представлява документи, създадени и съхранявани от МФ. Съдът намира, че исканата информация в частност представлява служебна обществена информация по смисъла на чл. 11 от ЗДОИ, тъй като е създадена по повод дейността на МФ и неговата администрация. Информацията действително представлява подготвителна информация, която няма самостоятелно значение по смисъла на чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ, но въпреки това достъпът до нея не следва да бъде ограничаван, тъй като е налице надделяващ обществен интерес за предоставянето ѝ. Съдът отчита като пропуск на административния орган това, че не е извършил проверка за наличие на надделяващ обществен интерес. Според съда по отношение на поисканата служебна информация е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне, тъй като с узнаването ѝ се цели повишаване на прозрачността и отчетността на задължен субект по смисъла на § 1, т. 6 от ДР на ЗДОИ.

Касационна жалба

Решението на АССГ е атакувано от МФ с касационна жалба пред ВАС.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 28 февруари 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 4393/03.04.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик ИлIANA Славовска, решението на първата инстанция е оставено в сила. Съдът приема за правилно прието от АССГ, че съгласно чл. 13, ал. 1 ЗДОИ достъпът до служебна обществена информация е свободен, и доколкото административният орган сочи основанията на чл. 13, ал. 2, т. 1 ЗДОИ, предвиждащи ограничения на достъпа до тази информация е следвало да прецени дали по отношение на поисканата информация не е налице основание по чл. 13, ал. 4 вр. § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ – надделяващ обществен интерес, в които случаи достъпът до нея не може да се ограничава, което не е направено. Съдебният състав намира, че за административния орган е налице задължение да обсъди липсата и наличието на надделяващ обществен интерес по смисъла на § 1, т. 6 ДР на ЗДОИ независимо дали заявителят се е позовал на цитирания текст, предвид липсата, доколкото разпоредбата на чл. 13, ал.4 ЗДОИ не поставя условие тази преценка да бъде извършена само при позоваване на наличието на такъв интерес от страна на заявителя и пред вид задължението на органа да постанови акта си при спазване на задължението си по чл. 35 АПК - след изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая и принципите за законност (чл. 4 АПК), истинност (чл. 7 АПК) и служебното начало в административния процес (чл. 9 АПК). Решението е окончателно.

7. Александър Терзиев (в. „Капитал“) срещу Министерство на вътрешните работи

I инстанция – а.г. № 11904/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 40 състав

II инстанция – а.г. № 6688/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

През октомври 2016 г. Александър Терзиев (в. „Капитал“) подава заявление до Министерство на вътрешните работи (МВР), с което иска да му бъде предоставен достъп до следната информация, свързана с предаването на седем турски граждани от страна на Република България на Република Турция: 1. Изходяща и входяща кореспонденция между структурите в рамките на МВР; 2. Изходяща и входяща кореспонденция между структурите на рамките на МВР и други държавни институции; 3. Заповеди и други административни актове и 4. Докладни записки от служители на МВР.

Отговор

С решение от 3 ноември 2016 г. директорът на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в МВР предоставя на заявителя копие от експресна стенограма от проведен парламентарен контрол по въпроса на 28.10.2016 г. и отказва да предостави достъп до конкретно поисканите документи с мотив, че същите не представляват обществена информация, тъй като не са свързани с дейността на МВР, а се отнасят изцяло до издаден индивидуален административен акт, който съдържа лични данни за определени физически лица.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че исканата информация безспорно е обществена по смисъла на ЗДОИ, тъй като предоставянето ѝ ще даде възможност на заявителя да си състави мнение за дейността на министерството при упражняване на властническите му правомощия. Посочено е, че в отказа не е отчетено наличието на надделяващ обществен интерес

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 9 март 2017 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 2226 от 04 април 2017 г. АССГ отменя отказа и задължава министерството да предостави достъп до исканите документи. Съдът приема, че исканите документи представляват обществена информация по смисъла на ЗДОИ, тъй като са създадени и съхранявани от задължения субект във

Връзка с осъществяване на правомощията му и предоставянето им ще даде възможност на заявителя да си състави собствено мнение за работата на МВР по конкретния случай. Според съдебния състав в случая е налице и надделяващ обществен интерес за предоставяне на информацията, а в отказа на министерството не са изложени мотиви, които да преодоляват законовата презумпция за наличие на такъв интерес. На последно място в решението на съда е посочено, че дори да не получи съгласие от трето засегнато лице, задълженият субект е длъжен да предостави частичен достъп до информация.

Касационна жалба

Срещу решението на АССГ е подадена касационна жалба от директора на Дирекция „Правно-нормативна дейност“ в МВР.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито заседание на 28 ноември 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 3248/06.03.2019 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Марина Михайлова, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдиите приемат, че в случая е поискано предоставяне на информацията относно предприетите от органите на МВР действия по случая с екстрадирането на седем турски граждани, а не лични данни на тези граждани. Доколкото тази информация засяга интересите на трети лица и не е налице тяхното изрично съгласие за предоставянето ѝ, то може да се мисли за наличие на основание за отказ по чл. 37, ал. 1, т. 2 от ЗДОИ, но в случая е налице надделяващ обществен интерес за предоставяне на исканата информация, тъй като същата ще повиши прозрачността и отчетността на МВР по казуса. Тогава, когато е налице надделяващ обществен интерес, наличието на двете кумулативни предпоставки – засягане на интересите на третото лице и липсата на негово съгласие, губят своето прекратяващо право на достъп до обществена информация действие и за органа е налице задължение да предостави поисканата обществена информация. Мотивите на съда завършват с извода, че ако не е налице надделяващ обществен интерес, административният орган следва да се аргументира, за да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.5 ДР на ЗДОИ, като и в този случай търсената информация е длъжима при спазване на правилото на чл. 31, ал. 4 във вр. с чл. 37, ал. 2 от ЗДОИ, постановяващ, че при неполучаване на съгласие от третото лице в указания срок или при изричен отказ да се даде съгласие съответният орган предоставя исканата обществена информация в обем и по начин, който да не разкрива информацията, която се отнася до третото лице. Решението е окончателно.

8. Огнян Георгиев (в. „Капитал“) срещу Държавен фонд „Земеделие“

I инстанция – а.г. № 2609/2017 г. на АССГ, Второ отделение, 52 състав

II инстанция – а.г. № 10673/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

На 9 февруари 2017 г. Огнян Георгиев (в. „Капитал“) подава заявление до ДФ „Земеделие“, с което иска да му бъде предоставен достъп до следната информация: класирането на общинските проекти по подмярка 7.2; инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура от мярка 7; основни услуги и обновяване на селата и селските райони от ПРСР 2014-2020. Ако съответното класиране своевременно е променено, заявителят иска да му бъдат предоставени както класирането към дата 05.02.2017 г., така и новото.

Отговор

С решение от 13 февруари 2017 г. изпълнителният директор на ДФ „Земеделие“ отказва исканата информация с мотив, че тя не попада в законовата дефиниция за „обществена информация“, тъй като класирането на общинските проекти само по себе си не дава възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на ДФ „Земеделие“.

Жалба

Изричният отказ е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени аргументи, че исканата информация не само е обществена по ЗДОИ, но е налице и надделяващ обществен интерес за предоставянето ѝ, тъй като същата е свързана с прозрачно разпределение на публични средства при спазване на определените критерии.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 7 юни 2017 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 4529 05 юли 2017 г. АССГ отменя отказа на изпълнителния директор на ДФ „Земеделие“ и му връща преписката за произнасяне по заявлението. Съдът приема, че поисканата със заявлението информация има характер на обществена такава и поради това, отказът постановен само на това основание, е незаконосъобразен. Съдът посочва, че исканата информация неоспоримо е свързана с обществения живот в страната, тъй като в случая ДФ „Земеделие“ се явява орган, който взема решения за разходване на средства от фондове на Европейския съюз.

Касационна жалба

Срещу решението на съда е подадена касационна жалба от ДФ „Земеделие”.

Развитие пред II инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 11 февруари 2019 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 3431/11.03.2019 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Галина Карагъзова, е оставено в сила решението на първата инстанция за отмяна на отказа да бъде предоставена информация за класирането на общините по една от подмерките на Програмата за развитие на селските райони. Съдиите приемат за правилни изводите на първата инстанция, че исканата информация е обществена по смисъла на чл. 2, ал. 1 от ЗДОИ, тъй като са налице и двата елемента от фактическия състав на нормата. Исканата информация относно класирането на общинските проекти по програма, финансирана със средства от Европейския съюз е относима към обществения живот, касае разходването на публични средства и несъмнено има характер на обществена информация. Същата е свързана с актовете на ДФЗ като орган, натоварен със специални компетенции и достъпът до нея е свободен независимо от формата – официална или служебна по смисъла на чл. 10 и чл. 11 от ЗДОИ. Налице е и вторият елемент от фактическия състав – предоставянето на информация ще даде възможност на заявителя да си състави мнение относно дейността на задължения субект. Не може да се приеме твърдението на административния орган, че класирането само по себе си, не може да даде възможност за съставяне на мнение относно дейността на задължения субект, което е изразено в оспорения акт, поддържано е пред първоинстанционния съд, а понастоящем се поддържа и като касационно отменително основание за неправилно приложение на материалния закон. Класирането, както сам посочва касаторът, се извършва по нормативни правила, като от него могат да бъдат извлечени изводи за спазването на същите, на приложимите критерии за оценка, от анализа на класираните проекти и сравнението между тях могат да бъдат направени изводи за дейността на задължения субект по отношение изразходването на публичните средства. Правилно съдът е приел, че не е налице единственото посочено основание за отказ - липса на обществен характер на исканата информация. Решението е окончателно.

9. Десислава Лещарска (в. „Капитал“) срещу Българска банка за развитие

I инстанция – а.г. № 5245/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 25 състав

II инстанция – а.г. № 4197/2017 г. на ВАС, Пето отделение

I инстанция (отново) – а.г. № 5245/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 25 състав

II инстанция – а.г. № 11033/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

С писмено заявление от февруари 2016 г. Десислава Лещарска иска от „Българска банка за развитие“ АД (ББР) да ѝ предоставят информация за общински задължения към строителни фирми, които са прехвърлени към програма за изкупуване на ББР. Конкретно е поискана следната информация:

- Кои са общините, чийто задължения към строителни фирми са прехвърлени към програмата за изкупуване на ББР;
- Коя община по коя мярка от Програмата за развитие на селските райони има цесия на вземането;
- Кои общини имат цесии по Оперативна програма „Околна среда“;
- По кои проекти от Оперативна програма „Транспорт“ са сключени 12 броя договори;
- На какъв принцип тези вземания са попаднали в програмата на ББР.

Отговор

С решение от 14 март 2016 г. ББР отказват да предоставят исканата информация, тъй като същата не е обществена информация, а информация за финансов мениджмънт и представлява професионална тайна по чл. 63, ал. 1 от Закона за кредитните институции (ЗКИ).

Жалба

Изричният отказ е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че според ЗДОИ, обществена е и информацията относно дейностите, финансирани със средства от консолидирания държавен бюджет и средства от фондове на Европейския съюз или предоставени от Европейския съюз по проекти и програми, дори те да се извършват от юридически и физически лица, различни от органите на публичната власт. Съответно последните имат качеството на задължени по ЗДОИ субекти.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 27 юни 2016 г. и е отложено с указания за ответника да представи доказателства за датата на връчване на оспорения отказ на заявителката.

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 5 декември 2016 г. и е обявено за решаване.

Определение I инстанция

С Определение № 214 от 11 януари 2017 г. АССГ отменя даването на ход на делото, оставя без разглеждане жалбата на Лещарска, поради просрочие и прекратява производството по делото.

Частна жалба

Определението на АССГ е атакувано с частна жалба пред ВАС.

Определение II инстанция

С Определение № 5438 от 2 май 2017 г. ВАС отменя определението на АССГ за прекратяване на делото като приема, че жалбата е подадена в двумесечният срок по чл. 140, ал. 1 от АПК. Съдът връща делото на АССГ за продължаване на съдопроизводствените действия.

Развитие пред I инстанция (отново)

Делото е разгледано повторно от АССГ в открито съдебно заседание на 5 юни 2017 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 4593 от 10 юли.2017 г. АССГ отменя отказа на ББР и изпраща преписката на ББР за предоставяне на достъп до исканата информация. Съдът приема, че информацията е обществена по ЗДОИ и би дала възможност за съставяне на мнение както за дейността на ББР, така и за тази на общините, които в случая са получатели на безвъзмездна финансова помощ по линия на ЕС. Съдът намира за неоснователни доводите за наличие на „професионална“ респективно „банкова тайна“ като посочва, че банкова тайна са факти и обстоятелства, засягащи личностите и операциите по сметките и влоговете на клиентите на банката. В случая, исканата със заявлението информация не засяга подобни данни, нито е свързана с информацията, създавана за целите на банковия надзор.

Касационна жалба

Срещу решението на съда е подадена касационна жалба от ББР.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 27 февруари 2019 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение № 4350/25.03.2019 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Донка Чакърова, решението на първата инстанция за отмяна на отказа е оставено в сила. Съдиите приемат за правилни изводите на първата инстанция,

че информацията за общински задължения към строителни фирми, които са прехвърлени към програма за изкупуване на ББР, не представлява нито „професионална“, нито „банкова“ тайна. Магистратите посочват, че правилно и законосъобразно АССГ е обосновал извод, че исканата по т. 2-6 от заявлението на Д. Лещарска информация е обществена по смисъла на чл. 2 от ЗДОИ и спрямо нея не е приложима закрилата на „професионална тайна“, на която се е позовавал УС на ББР. За пълнота на изложението решаващият съд е разгледал и доколко тази информация би представлявала „банкова тайна“. Изводите на първата инстанция са в синхрон с разпоредбите на чл. 62 и чл. 63 от Закона за кредитните институции (ЗКИ). Съгласно чл. 62, ал. 2 от ЗКИ банкова тайна са фактите и обстоятелствата, засягащи наличностите и операциите по сметките и влоговете на клиентите на банката, а на основание чл. 63, ал. 1 професионална тайна е информацията, която Българската народна банка (БНБ) придобива или създава за целите на банковия надзор или във връзка с него. Исканата информация не отговаря на нито една от изброените в двете дефиниции характеристики, поради което правилно АССГ е приел, че не е налице посоченото в оспореното решение на УС на ББР основание за ограничаване на достъпа до нея. Решението е окончателно.

10. Сдружение „България без дим“ срещу главния секретар на Министерство на здравеопазването

I инстанция - а.г. № 12539/2016 г. на АССГ, Второ отделение, 48 състав

II инстанция - а.г. № 6497/2017 г. на ВАС, Пето отделение

Заявление

Със заявление от 12 септември 2016 г. Павел Антонов от Сдружение „България без дим“ иска от Министерство на здравеопазването (МЗ) да му бъде предоставена информация за работната група, която подготвя промени в Закона за здравето с цел подобряване контрола по спазване забраната за тютюнопушене на закрити и някои открити обществени места. Конкретно е поискана следната информация:

- Копие от заповедта, с която е сформирана работната група, която следва да подготви промени в Закона за здравето, с цел подобряване контрола по спазване забраната за тютюнопушене на закрити и някои открити обществени места;
- По какви критерии са подбрани „различните асоциации“ и „хора от бизнеса“, за да бъдат включени в работната група;
- Копия от протоколите от заседанията на работната група;
- Извлечение от Протокола от заседанието на Политическия кабинет, на което са разгледани предложенията за промени в Закона за здравето, отнасящи се до подобряване контрола по спазване забраната за тютюнопушене на закрити и някои открити обществени места, в случай че работната група е подготвила предложения и те са разгледани на заседание на Политическия кабинет на Министерство на здравеопазването.

Отговор

С писмо от 3 октомври 2016 г. главният секретар на МЗ отказва исканата информация с мотив, че същата е свързана с оперативна подготовка и няма самостоятелно значение – основание за отказ по чл. 13, ал. 2, т. 1 от ЗДОИ.

Жалба

Отказът е обжалван пред АССГ. В жалбата са изложени доводи, че исканата информация е със самостоятелно значение и е от надделяващ обществен интерес, поради което достъпът до нея не може да бъде ограничаван. Това е така, тъй като тя е свързана с изготвянето на изменения и допълнения в нормативен акт, който съгласно Закона за нормативните актове подлежи на задължително обществено обсъждане. За да бъде общественото обсъждане пълноценно, то не може да бъде осъществявано от субекти, които са лишени от информация и възможност да си съставят информирано мнение и да

го изразят в обществената дискусия по повод промените в нормативната уредба.

Развитие пред I инстанция

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 13 март 2017 г. и е обявено за решаване.

Решение I инстанция

С Решение № 1988 от 24 март 2017 г. АССГ отменя отказа на главния секретар. Съдът приема, че информацията е поискана с оглед съставяне на мнение от страна на заявителя за дейността на вече сформирана междуведомствена работна група, който факт е оповестен от министъра на здравеопазването. Задачата на работната група е да събере мнения и препоръки, включително от външни на държавната власт субекти, като асоциации и представители на бизнеса, за максимално ползотворно изменение на Закона за здравето в частта относно контрола на забраната за тютюнопушене. Следователно, резултатът от действията на тази група, данни за която и за чиято работа до момента са поискани със заявлението, ще представлява изготвеният проект за изменение на закона. Така изготвеното и внесено в Народно събрание проектоизменение ще бъде предмет на последващо гласуване и евентуално одобрение от страна на компетентния за това орган. Ето защо, съдебният състав приема, че крайният акт, с който ще приключи работата на комисията на ниво Министерство на здравеопазването е проектопредложението за изменение на закона, а не самото изменение на закона, доколкото последното не е в неговата компетентност. Тоест, информацията за участниците в тази междуведомствена работна група има самостоятелно значение, защото структурата на състава ѝ ще помогне да бъде формирано мнение за представителството на различните структури – публичноправни и частноправни, респективно за резултатността от дейността ѝ. Налице е самостоятелно значение и на информацията относно критериите за избор на участниците. В решението се посочва още, че и протоколите от дейността на работната група също носят самостоятелна информация за заявителя, както по съществува на предмета на дейност на работната група, така и за степента на завършеност на работата ѝ. Следователно, съдът приема, че не са налице предпоставките за налагане на ограниченията по чл. 13, ал. 2, т. 1 и 2 от ЗДОИ, които да мотивират МЗ да откаже търсената информация.

Касационна жалба

Срещу решението на съда е подадена касационна жалба от МЗ.

Развитие пред II инстанция:

Делото е разгледано в открито съдебно заседание на 19 септември 2018 и е обявено за решаване.

Решение II инстанция

С Решение 11625/02.10.2018 г. на ВАС, Пето отделение, съдия-докладчик Анна Димитрова, решението на първата инстанция за отмяна на отказа на главния секретар е оставено в сила. Съдът приема за правилна преценката на АССГ, че липсата на реквизити на обжалвания отказ по чл. 34 ЗДОИ е самостоятелно основание за отмяната му. Видно от останалото съдържание на писмото, същото е недвусмислен отказ за предоставяне на исканата информация, поради което е неоснователно и твърдението на касатора, че е неправилна преценката на АССГ за наличие на годеж за обжалване акт. Върховните съдии споделят и доводите на първата инстанция за характера на информацията – служебна обществена информация и самостоятелното ѝ значение, което води до извода за липсата на някоя от изброените в чл.13 ЗДОИ хипотези, при които може да се ограничи достъпа до нея. Съдебният състав счита, че административният орган е следвало да извърши и преценка дали е налице надделяващ обществен интерес по смисъла на §.1, т. 6 от ДР на ЗДОИ и най-вече на хипотезата за повишаване на прозрачността на субекта, независимо, че в заявлението липсват такива твърдения, тъй като тази преценка е от значение при прилагане на нормата на чл. 31 ЗДОИ, доколкото в случая част от поисканата информация е свързана с лични данни на физически лица и административният орган при новото произнасяне следва да съобрази цитираната норма, регламентираща защитата на интересите на третите лица и различните хипотези, когато информацията е с надделяващ обществен интерес – чл. 31, ал. 5 ЗДОИ и когато тя няма такъв характер. Решението е окончателно.